

11.1.3. Határozat 2. melléklete

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁSA

*Zalaigrice és környéke
(<https://www.google.com/maps/place>)*

Térségi elhelyezkedés

Zalaigrice Zala megyében, a Zalaegerszegi Járásba, a Pacsai kistérségbe tartozik, a megyeszékhelytől légvonalban mintegy 16 km távolságban.

A kisközség földrajzilag a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Közvetlen közúti kapcsolata van Misefa - Nagykapornak és Pacsa felé, valamint Szentpéterúr (Vörrű) településsel.

A falut két Volán járat szolgálja ki közösségi közlekedéssel, a 6223 számú Pacsa – Zalaigrice – Szentpéterúr és a 6220 számú Zalaegerszeg – Nagykapornak – Nemesrádó – Pacsa.

Közvetlen település szomszédjai Nemesrádó, Szentpéterúr, Pacsa, Zalaszentmihály, Nemessándorháza

Elsődleges oktatási, egészségügyi, kulturális és szolgáltatási szükségleteinek ellátását Pacsa és Zalaegerszeg városának intézményei jelentik, de törekszik a saját területén megvalósítani kulturális, kereskedelmi és szolgáltató létesítményeket.

A falu közössége igyekszik kialakítani és fenntartani kulturális identitását és sportéletét, ami lakosai számát tekintve heroikus vállalkozás, de ugyanakkor eredményesen gyakorolják, szervezik közösségi életüket.

Zalaigrice a megye észak-déli tengelyvonalától kicsit keletre helyezkedik el, a megye területének középponti részén, Keszthely és Zalaegerszeg között légvonalban mintegy félúton.

A 75 sz. főútvonal közelében, de gyakorlatilag zsákfaluként léteznek.

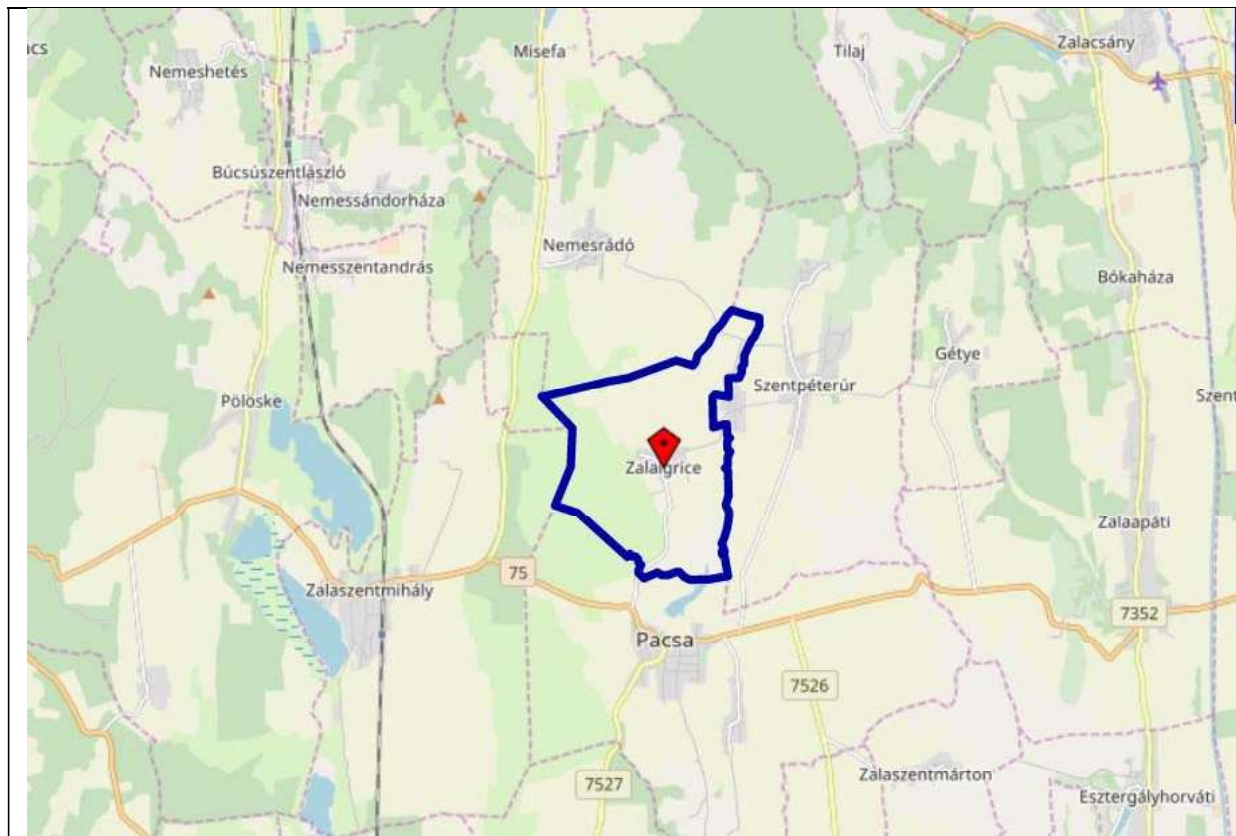
Zalaigrice a Zalaapáti-hát kistáj részét képezi, mely a Nyugat-magyarországi peremvidék földrajzi nagytájhoz tartozó Zalai-dombság középtáj része. Magyarország éghajlati körzetei közül az Alpokalja, Dunántúli-hegység és -dombság körzetének a leginkább óceáni jellegű, alpi befolyású Nyugati és délnyugati határszél alkörzetének, valamint a Dunántúli-középhegység nevű közepesen csapadékos, hűvösebb nyarú alkörzetének határán fekszik. Erdészeti klíma besorolás alapján a terület a gyertyános-tölgyes klímába esik, a Dél-Dunántúli flóravidék (Praeyllyricum), valamint a Zalai-dombvidék (Saladiense) flórajárás területén fekszik.

Zalaigrice környéke tagolt, magasabb alföld, valamint enyhén hullámos magasabb alföld domborzattípusba sorolható, melyet nyugatról ezen a szakaszon enyhén hullámos, közép magas alföld, a Principális-csatorna völgye szegélyez. A településen a lejtők szöge 0-20 fokos tartomány között változik. A lejtőkategóriák változása jól szemlélteti az É-D-i irányú folyóvölgyeket. A relatív relief megmutatja a terep viszonylagos magasságkülönbségeit, tagoltságát, amely alapján kirajzolódik a környező dombokkal körülölelt nyugalmasabb terepfelszín.

Szerkezeti-morfológiai szempontból Zalaigrice tagolt, löszös hordalékkúp síkságnak számít, melyet nyugatról a tektonikus árokban keletkezett Principális-csatorna menti ármentes alacsony síkság határol. A tervezett nyomvonal ÉNy-DK irányú tengelye keresztezi a hordalékkúp síkság hullámos felszínét.⁸

⁸ Forrása: http://www.nemzetiAtlasz.hu/MNA/MNA_2_4.pdf

A közigazgatási határt nyugaton a Principális-csatorna jelöli ki, mely a Mura vízgyűjtőjéhez tartozik. A település nyugati feléről, ill. belterületről induló csatornák, kisebb vízhozamú patakok a Principális-csatornába torkollanak, ezek azonban nem érintik a nyomvonalat. A keleti oldalon, Zalaigrice és Szentpéterúr határában kanyargó, a Pacsai-horgásztavat tápláló Kalanca-patak határolja a település területét.

1. A területfelhasználás

Zalaigrice község területe a Településszerkezeti terven feltüntetetteknek megfelelően beépítésre szánt, illetve beépítésre nem szánt területekre tagozódik.

Zalaigrice község igazgatási területének beépítésre szánt területei az építési használatuk általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint az alábbi terület-felhasználási egységekre tagolódnak.

- (L) Lakóterületek
 - Lf - falusias
- (V) Vegyes területek
 - Vt - településközpont vegyes terület
- (K) Különleges terület
 - K–Mü - mezőgazdasági üzemi
 - K–Tu - turisztikai

A beépítésre nem szánt területek az alábbi terület-felhasználási egységekre tagolódnak

- (Köu) Közlekedési és közműterület
- (Z) Zöldterületek
 - Zkk - közkert
- (E) Erdőterületek
 - Ev – védelmi
 - Eg – gazdasági
 - Ek – közjóléti
- (Má) Általános mezőgazdasági területek
 - Má – általános
 - Mko – korlátozott
- (Mk) Kertes mezőgazdasági terület
- (V) Vízgazdálkodási terület
- (Tk) Természetközeli terület
- (Kb) Különleges területek
 - Kb- Tu turisztikai
 - Kb–T temető
 - Kb–Szá - szennyvízátemelő

A beépítésre szánt területek felhasználása csak ütemezetten, műszaki, környezeti és gazdasági szempontból szigorú feltételekhez kötötten, a fejlesztésben érdekeltek finanszírozásában valósíthatók meg.

2. Zöldfelületi rendszer

A település területén az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek 100 %-ban megőrzendők. A község belterületén jelentős zöldfelület a templom mellett található 0,75 ha nagyságú közkert. A terület egy részén játszótér is található. A belterületi utcák mentén az utcafásítás sem jellemző, nem található összefüggő fasor. A temető határfásítása településkép szempontjából jelentős elem.

A külterületi zöldfelületi rendszer továbbfejlesztésénél a belterületi és a külterületi fasorok hálózatának bővítése, a mezővédő erdősávok kiegészítése, a környezetvédelmi célú védősávok kiegészítése jelenti a legfontosabb feladatot.

A mezőgazdasági területek természetési célú zöldfelületnek minősülnek. A csak időszakos felszínborítású szántókon különösen nagy jelentőségű a tagoló elemek szerepe. A Kalanca-patak mellett húzódó keskeny erdősülő sáv ökológiai és egyben határjelölő szerepet is betölt.

A zöldfelületi rendszer közterületi alapelemeinek megőrzése és minőségi továbbfejlesztése, valamint a színvonalas üzemeltetés-fenntartás jelenti a jövő fő kihívásait.

3. A tájrendezés és természetvédelem

A területfelhasználási egységek meghatározása során elsősorban a valós tájhasználatnak, tájszerkezetnek megfelelő, valamint az M76 gyorsforgalmi út kialakítása miatt várható tájhasználati konfliktusokat oldó tájszerkezet megalkotására kell törekedni.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Natura2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó Szévíz-Principális-csatorna HUBF20045 jelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A Natura2000 Kr. 4. § (1) és (3) bekezdése értelmében a Natura 2000 terület kijelölésének célja az azokon található, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölésük alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása. A Natura 2000 hálózathoz tartozó ingatlanok helyrajzi számos felsorolását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza.

5. melléklet a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelethez

KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK

2. BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN TALÁLHATÓ KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK

2.47. Szévíz-Principális-csatorna

(HUBF20045)

2.47.22. Zalaigrice

033/11, 033/12, 033/13, 033/14, 033/15, 033/2, 033/3, 033/4, 033/5, 033/6, 033/7, 033/8, 033/9, 034, 035, 036, 037, 038/1, 038/2, 038/3, 038/4, 038/5, 038/6, 038/7, 038/8, 039, 040/2, 040/3, 040/4, 040/5, 040/6, 040/7, 040/8, 040/9, 040/10, 040/11, 040/12, 040/13, 040/14, 040/15, 040/16, 040/17, 040/18, 043/1, 043/2, 043/3, 044, 045/2, 045/3, 045/4, 048, 049, 050/1, 050/2, 052, 053, 054, 055, 056, 057, 058/2, 058/3, 058/4, 058/5, 061, 062/2, 064

Az érintett területen található jelölő élőhelyek:

- 6440 Ártéri mocsárrétek Alluvial meadows of river valleys of the *Cnidion dubii*
- 6510 Sík-és dombvidéki kaszálórétek Lowland hay meadows (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 91E0 Fűz-, nyár-, éger-, és kőrisligetek/ ligeterdők Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Az ökológiai hálózat a természetvédelmi szempontból jelentősebb természetközeli állapotokat tükröző területeket köti össze és a területek között a fennmaradásukhoz szükséges ökológiai kapcsolatokat biztosítja. A 2019. március 15-én hatályba lépett Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (MATrT) 3/1. melléklete Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete térségi övezetek lehatárolása alapján Zalaigrice község közigazgatási területén az országos ökológiai hálózat kijelölésre került. A községet érintően az ökológiai hálózat kategóriái közül ökológiai folyosó és magterület került meghatározásra. A Község településszerkezeti tervében a területfelhasználási egységek kijelölésére a vonatkozó előírásoknak megfelelően került sor. Az ökológiai hálózattal érintett területeken beépítésre szánt területek kijelölése nem történt.

4. Örökségvédelem

Zalaigrice területén nem található:

- világörökségi és világörökségi várományos terület,
- műemlék és műemléki környezet ,
- műemlékvédelem sajátos tárgyai,
- műemléki terület,
- nemzeti emlékhely nem található.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke:

	A	B	C	D	E	F	G
1	azonosító	megye	település	lelőhely- szám	név	védelem	HRSZ
2	19133	Zala	Pacsa	18	Cseke- puszta I.	szakmai	022/6, 022/5, 05/31, 05/4
3	19305	Zala	Zalaigrice	1	Temetői- dűlő I.	szakmai	070/3, 070/4, 070/5, 0116, 070/13, 04/21, 02, 04/22, 30/3, 31, 03/1
4	19306	Zala	Zalaigrice	2	Temetői- dűlő II.	szakmai	070/3, 070/4, 070/5, 070/6, 070/7, 070/8, 070/9, 0114, 0113/1, 0113/2, 0113/3, 03/2,

							04/24, 04/12, 04/18, 04/19, 04/20, 04/21
5	19307	Zala	Zalaigrice	3	Mária-hegy	szakmai	095, 070/28
6	19309	Zala	Zalaigrice	5	Patakok-dűlő II.	szakmai	04/3, 04/4, 04/5
7	19310	Zala	Zalaigrice	6	Tekenyős-dűlő	szakmai	04/1, 04/2, 04/3
8	19311	Zala	Zalaigrice	7	Országút-dűlő	szakmai	030/1, 030/3
9	19312	Zala	Zalaigrice	8	Bika-rét	szakmai	030/3
10	19313	Zala	Zalaigrice	9	Rádi-úti-dűlő I.	szakmai	070/46, 070/47
11	19314	Zala	Zalaigrice	10	Rádi-úti-dűlő II.	szakmai	070/2, 070/45
12	96743	Zala	Zalaigrice	11	Temetői-dűlő III.	nyilván-tartott	

Az M76 gyorsforgalmi út kiépítése védett kulturális örökségi elemeket, több régészeti lelőhelyet érint, azonban a nyomvonal kijelölése és az övezetek meghatározása a környezetvédelmi engedélyben foglaltak szerint történt meg, a változtatás kulturális örökségvédelmi érdekeket közvetlenül nem sért. Az építés során be kell tartani az örökségvédelemre vonatkozó jogszabályokat.

5. Közlekedés

Zalaigrice közlekedése elsődlegesen Pacsához és a 75 sz. úthoz kapcsolódik, de van közúti kapcsolata Szentpéterúr Vörrü nevű településrészével. Pacsa, mint ellátást, intézményrendszert biztosító helyi központ működik és a falu rajta keresztül kapcsolódik a közúti főhálózathoz, mintegy zsákfalu, ami azért nem teljesen felel meg az igazságnak.

A 75. számú út vezet Zalaegerszeg és Keszthely irányába és kapcsolódik a főúthálózati rendszerhez.

A közúthálózat közlekedésének jelentő forgalmát a gazdasági forgalom jelenti, vontatók, munkagépek és tehergépjárművek alkotják. Jelenleg, a népességszámot tekintve a személygépkocsi forgalom kevésbé jellemző.

A tervezett M76 gyorsforgalmi út nem fog jelentős mértékben módosítani Zalaigrice közlekedési helyzetén. Gyorsforgalmi utat továbbra is a meglévő úthálózaton tudja elérni.

A település közlekedési helyzetének javítását elsődlegesen a helyi közúthálózat, kerékpáros és gyalogos közlekedés fejlesztése jelentheti.

6. Közművek

A települési vízellátást és a települési szennyvízelvezető hálózatot az Észak-zalai Víz- és Csatornamű Zrt. (ZALAVÍZ Zrt.) üzemelteti. A település szennyvízelvezetésénél elvárható cél, hogy a szolgáltatás minden fogyasztóra terjedjen ki, elkerülve a szennyvíz talaj- és talajvíz szennyeződését.

A településen a felszíni vizek elszikkasztására az utak melletti egy - illetve kétoldali árkok szolgálnak. Az árkok egy része természetes mélypontokhoz elvezeti a vizet, de jelentős területen az árkos vízelvezetés a terepviszonyok miatt nem megoldható, ezért a víz az árkokban szikkad el. A település jellege, beépítettsége nem indokolja költséges zárt rendszerű csapadékcsatorna hálózat kiépítését.

A belterületen a település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamos-energia áll rendelkezésre. A villamos-energia ellátáson túl jelentkező összes egyéb energiaigényt nem vezetékes energiahordozóval kell megoldani, főleg a megújuló energiahordozók alkalmazásával. A megújuló energiahordozók közül elsődlegesen a napenergia hasznosítás lehetőségét kell kiemelni, valamint a hőszivattyúk alkalmazását.

A település villamos energia ellátását a E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja.

Zalaigrice településen nincs vezetékes gázellátás.

A megújuló energiahordozók közül a napenergiának lehet jelentősebb szerepe, energiagazdálkodási szempontból gazdaságos hasznosítása.

A napenergia használata időjárás-függő, ezért a vezetékes energiahordozóval történő ellátást nem helyettesíti, csak az éves vezetékes energiafogyasztást csökkenti.

A település vezetékes távközlési- és adatátviteli hálózata a Magyar Telekom Nyrt. üzemeltetésében van.

7. Környezetvédelem

7.1. Talaj

A termőföldet leginkább az erózió, és a termőréteg megsemmisülése veszélyezteti. A MEPAR⁹ adatszolgáltatása szerint a közigazgatási területnek kb. harmada minősül erózióveszélyes területnek.

⁹<https://www.mepar.hu/mepar/> alapján

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (3) d) pontban foglalt előírásoknak megfelelően, új beépítésre szánt területbe elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföldek sorolhatók.

7.2. Felszíni és felszín alatti vizek

A felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti víz állapota szempontjából Zalaigrice érzékeny besorolású.

Zalaigrice a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 19. pontja alapján nem tartozik a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő települések közé.

Felszíni víztest vonatkozásában a település közigazgatási területe az (AEP897) Principális-csatorna és Kaloncai –patak víztestet érinti. Felszín alatti víztest vonatkozásában érintettek a Nyugat-dunántúli termálkarszt (kt.4.4) Délnyugat-Dunántúl porózus termál (pt.3.1). Mura vidék porózus (p.3.1.1.) továbbá a Mura vidék sekély porózus (sp.3.1.1.) víztestek.

7.3. Levegőtisztaság és védelme

A település esetében ipari tevékenységből, valamint a közúti közlekedésből származó szennyező anyagok emissziója nem releváns. A lakossági fűtés, és a nagyábrás mezőgazdasági művelésből eredő szálló por lehet a legnagyobb hatással a környék levegőterhelésére.

A lakossági tüzelésből, valamint a kerti hulladékok égetéséből keletkező por, korom, CO₂, CO és mérgező, perzisztens vegyszermaradványok, továbbá a nagyüzemi mezőgazdasági művelésből származó porterhelés jelentik a legfőbb légszennyező anyagokat.

A tervezett út építésével átmenetileg, forgalomba helyezésével tartósan és jelentős mértékben nőhet a közlekedési eredetű légszennyezés.

7.4. Zaj- és rezgésterhelés

A közigazgatási területen sem az ipari, ill. szolgáltatásból eredő, sem a közlekedési eredetű zaj-, és rezgésterhelés nem releváns. A településre vezető – a 75. sz. főútról leágazó – 73215 sz. út gyakorlatilag csak a település lakói által generált forgalmat bonyolítja le, elenyésző mértékű az átmenő forgalom. A településen nem halad át vasútvonal.

7.5. Sugárzás védelem

A természetes izotópoktól eredő háttérsugárzás Magyarországon 50-180 nSv/h érték között ingadozik. Az ingadozást természeti hatások, időjárási körülmények (légnymomás, csapadék mennyiség) változásai befolyásolják. A 250 nSv/h alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent. Zalaigrice környékén sem a geológiai viszonyok, sem pedig a használt építőanyagok – a jelenlegi ismeretek szerint - nem jelentenek radiológiai kockázatot.

7.6. Hulladékkezelés

A településen a kommunális hulladék gyűjtését és elszállítását a ZALAI SPA Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság végzi. Zalaigricen havi rendszerességgel házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, valamint évente néhány alkalommal lomtalanítás is zajlik.

A zalaigricei szennyvíz a pacsai szennyvíztisztító telepre kerül, melyet a Zalavíz Zrt. üzemeltet. A szennyvíz megtisztítása biológiai eleveniszapos technológiával, ha szükséges tápanyageltávolítással és fertőtlenítéssel kiegészítve zajlik. A szennyvíziszap a zalaegerszegi telepre kerül elszállításra, ahol az iszap rothasztása során biogázt termelnek, a visszamaradó, tápanyag-, és szervesanyagban dús rothasztott szennyvíziszap pedig ellenőrzött körülmények között mezőgazdasági területekre kerül kihelyezésre.

7.7. Vizuális környezetterhelés

A településen jelentősebb ipari létesítmény nem található, vizuálisan zavaró elemek a település területén nincsenek.

7.8. Árvízvédelem

Az árvizek főleg tavasszal, a kisvizek ősszel fordulnak elő. A településen keletkező vízfelesleget a Principális-csatorna, valamint az abba torkolló kisebb csatornák vezeti le a Mura irányába. A település déli határában – már Pacsa – területén nagyobb kiterjedésű horgásztó található, melyet a Kalanca-patak táplál.

8. A védőterületek és védősávok

Az M76 számú gyorsforgalmi út védőtávolsága 100-100 méter, az országos mellékutak védőtávolsága 50-50 méter.

A gyorsforgalmi út 250-250 méter távolságában nem létesíthető lakó-, településközponti-, intézményi terület. Itt elsődlegesen a közforgalomhoz kapcsolódó, valamint gazdasági létesítményeket lehet elhelyezni az OTÉK szerint.

9. A korlátozások

A Község területére vonatkozóan az alábbi korlátozó lehatárolások feltüntetésre kerültek a településszerkezeti terven:

- Natura 2000-es területek,
- az ökológiai hálózat magterület övezete,
- az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
- a tájképvédelmi terület övezete,
- a nyilvántartott régészeti lelőhelyek,
- az utak védőtávolsága.